

Kulturförvaltningen
KULTURSTABEN

SID 1 (1)
2008-02-19
DNR: 025/4006/2007

KuN 2008-03-25
Nr 3 e)

Utvärdering av samarbetet mellan Stock-
holms stad och
Föreningen Romskt Kulturcentrum
2001 – 2007

Inledning

Med denna utvärdering vill Stockholms kulturförvaltning redovisa sina erfarenheter av det politiska uppdraget att planera för och aktivt ansvara för uppbyggnaden av ett romskt kulturcentrum i Stockholm.

Det är vår förhoppning att verksamheten vid Romskt Kulturcentrum, efter en uppbyggnadsfas på sex år, framgångsrikt ska kunna utvecklas utan formella band med Stockholms stad men med ett bibehållet engagemang från stadens sida som ekonomisk och moralisk stödjare.

Rapporten grundas på samtal med styrelsemedlemmar och aktivister, samt styrelseprotokoll och mötesanteckningar (se den avslutande källförteckningen). Den är framtagen i samarbete mellan kulturförvaltningens stab och avdelningen för kultur- och integrationsstöd och sammanställd av Mats Sylwan, kulturstaben.

Formellt avslut av samarbetet

En avslutning av det formella samarbetet mellan kulturförvaltningen och Romskt Kulturcentrum har förberetts sedan hösten 2006 och processen formulerades i ett förslag till separation som kulturnämnden godkände vid sitt möte den 20 mars 2007. I kulturförvaltningens förslag anges följande villkor för RKC:s självständiga status:

- att kulturnämnden fattar ett principbeslut om att förändringen ska genomföras den 30/6 2007,
- att kulturförvaltningen två månader före övergången får mandat att fatta ett definitivt beslut om verkställighet,
- att föreningens medlemmar i en kulturkonferens får möjlighet att diskutera den framtida inriktningen,
- att styrelsen för RKC får adekvat utbildning i arbetsgivarrollen
- att kulturförvaltningen under hösten 2007 följer och stöttar föreningen i uppbyggnaden av en från förvaltningen fristående organisation
- att effekterna av den organisatoriska förändringen utvärderas.

Samtliga villkor har uppfyllts vid tidpunkten för förändringen. Kulturnämnden fattade den 20 mars beslut om att omvandla engagemanget för RKC till ett rent bidragsåtagande. Kulturförvaltningen beslutade den 1 maj att genomföra separationen och RKC genomförde en framtidskonferens den 11 juni. En arbetsgivarutbildning för styrelsen genomfördes den 18 juni. Föreliggande rapport utgör den utlovade utvärderingen av verksamheten.

Bakgrund

Drömmen om ett eget kulturcentrum har länge funnits bland romer. De romska aktivisterna i Sverige fann kraft och inspiration från hur minoritetsfrågor drevs i Europa. År 2000 deklarerade t.ex. IRU (International Romani Union) att romerna var ett transnationellt folk utan eget territorium. När Sverige ratificerade Europarådets ramkonvention om skydd för nationella minoriteter och stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk skapades förutsättningarna att förverkliga denna vision. Bland de starkaste argumenten för ett romskt kulturcentrum angavs:

- Romani chib har fått minoritetsspråksstatus i Sverige. Det innebär att Sverige påtar sig ett ansvar för att stödja språket och kulturen. Ett romskt kulturcentrum sågs som en symbol för detta erkännande av den romska kulturen som något positivt och starkt
- Ett romskt kulturcentrum skulle stimulera samarbete mellan olika grupper av romer, stimulera en utveckling av föreningslivet, öka möjligheterna för samarbete mellan olika romska organisationer och svenska eller andra minoritetsgrupper vilket i sin tur skulle öka kunskapen om romsk kultur och därmed motverka fördomar
- Sverige har en historisk skuld att betala tillbaka
- Romer har funnits i Sverige sedan 1500-talet och har en historia och en kultur som behöver berättas

De romska grupperna och förutsättningarna för deras samarbete

I Sverige brukar man säga att det finns cirka 50 000 romer varav drygt hälften är resande. Det är omöjligt att få exakta uppgifter eftersom inte förs statistik på etnisk tillhörighet. Romerna i Sverige kommer från en rad olika länder, kulturer och tillhör olika religiösa samfund. Enligt uppgift talas det bortåt 20 dialekter av romanés bara i Rinkeby vilket säger en del om hur heterogen folkgruppen är. Den officiella indelningen som används i Sverige av romer och icke-romer avspeglar inte denna kulturella och etniska variation utan förefaller snarare vara en administrativ konstruktion från majoritetssamhället.

Officiella romska grupper i Sverige

- Svenska romer (kalderash)
- Resande (sinti)
- Finska romer (kale)
- Utomnordiska (lovara –främst från Polen)
- Nyanlända (t.ex. arli och gurbeti – främst från forna Jugoslavien)

Denna kategorisering avspeglar migrationsvågor mer än etnisk identitet. I praktiken kan detta ha en exkluderande effekt som inte tar hänsyn till att det i Sverige finns romer från Frankrike, Italien, Spanien och Mellanöstern m.fl., men de finns sällan representerade i organisationer. Vissa grupper ryms inte alls i dessa kategorier såsom *romungri* och *ursara* (sk ”nya ny-anlända” från Rumänien). Det finns också utomnordiska romer som är kalderash, romungri, och tjurara. I takt med EU:s utvidgning kommer vi att möta fler och flera olika grupper.

Grupptillhörighet säger dock inte allt och garanterar inte representation. Det råder givetvis generations- genus- och klasskillnader såväl inom som mellan olika grupper. Vissa grupper har av olika historiska orsaker integrerats i högre grad och satsat på utbildning, somliga grupper har förlorat språket, andra har romanés som modersmål. Några (t.ex. Lovara) har lyckats bevara dans och musiktraditionen på ett sätt som utmärker dem.

Det ursprungliga politiska uppdraget kring ett romskt kulturcentrum

När Alf Svensson (kd) lade den första motionen om ett romskt kulturcentrum (någon gång under perioden 1985-1988) avslogs den av riksdagen med motivet att romerna inte själva begärt ett sådant kulturcentrum. Frågan fick dock en stark förankring bland romerna och återkom flera gånger i riksdagen men det var först när Sverige blev medlem av EU och fick en minoritetspolitik som det skedde en islossning på den statliga nivån.

I Stockholm arbetade Hardy Hedman (Kd) länge för romernas rättigheter. Den 30 mars 1999 inbjöds ett antal romer som representerade olika grupper till ett seminarium kring olika frågor som berörde romerna. Seminariet var lyckat och präglades av en öppenhet där romer diskuterade exempelvis drogproblem bland yngre romer. Detta ledde senare till en utbildning av främst unga romer till behandlingsassistenter.

Därefter hade man en rad informella möten med romer om hur man skulle kunna utveckla ett romskt kulturcentrum. Vid förhandlingarna inför budget 2002 föreslog Hardy Hedman med stöd av sitt eget parti att staden skulle anslå en miljon kronor till starten av ett romskt kulturcentrum. Tanken var att Stockholms stad skulle ta initiativ till ett kulturcentrum som inledningsvis skulle ha regional karaktär, men att staten också skulle stödja verksamheten i ett senare skede. Den internationella uppmärksamhet som ett romskt kulturcentrum i Stockholm skulle dra till sig ansågs gagna såväl Stockholm som huvudstad som övriga landet.

Utvecklingen av RKC:s verksamhet från 2001 till 2004

Stockholms kommunfullmäktige anslog i 2002 års budget en miljon kronor i projekteringsstöd för ett romskt kulturcentrum, medel som anvisades kulturnämndens budget. I beslutet ingick att kultur- och integrationsförvaltningarna inledningsvis skulle delta i uppbyggnaden av centret i samråd med romska organisationer och grupper. Förutom projektansvariga fanns en arbetsgrupp med representanter från de fem olika grupperna. Tanken var från början att föreningen skulle bli fristående från kulturförvaltningen när verksamheten fått fastare former.

Efter stadens beslut om medel för verksamheten bildades en interimistisk styrelse i juni 2001 och några månader senare den ideella föreningen Romskt Kulturcentrum. I de stadgar som antogs ingick att styrelsen skulle bestå av två representanter från vardera av de fem romska grupperna.

Föreningen prioriterade från början programsamarbete med andra organisationer, internt förankringsarbete bland romerna i Stockholm, samt kompetenshöjande insatser för styrelsen. RKC arrangerade inledningsvis romska kultur dagar, anordnade kurs i föreningsteknik, byggde nätverk och åkte på studieresor till romska institutioner i Wien och Budapest. På styrelsens möten deltog representanter från kultur- och integrationsförvaltningarna samt en observatör från Kulturrådet.

Från början fanns också planer på att RKC skulle grunda en folkhögskola men initiativet rann ut i sanden och RKC har hittills inte följt upp planerna utan koncentrerat sig på cirkelverksamhet. Ett annat förslag som diskuterades var att RKC borde omformas till en friskola. Härigenom skulle RKC uppfylla sitt syfte, erbjuda utbildningar, praktiktillfällen och samtidigt få en annan tydligare beslutsfattande struktur och riktlinjer där verksamheten styrs av kvalificerade romska och icke-romska lärare.

Lokalfrågan

En stor del av arbetet under de första åren bestod i att leta efter ändamålsenliga lokaler. Den ursprungliga tanken var att RKC:s lokaler skulle vara centralt belägna för att locka romer från alla delar av Stockholm men även en icke-romsk publik. Av pragmatiska och ekonomiska skäl valde emellertid föreningen de lediga och rymliga lokalerna på 465 kvm i det gamla Medborgarhuset intill Farsta stadsdelsförvaltning i Gubbängen. De motsvarade RKC:s behov av verksamhetsytor, bra kommunikationer och gott om parkeringsplatser.

Innan man flyttade in i de nya lokalerna fanns det farhågor att verksamheten skulle störas av nynazistiska grupperingar i området. RKC kom också att utsättas för skadegörelse vid upprepade tillfällen med stenkastning och

krossade glasrutor. Händelserna har polisanmälts men incidenterna har inte bundits till någon gärningsman och de har med tiden minskat i omfattning.

I februari 2004 invigdes de nya lokalerna och föreningen kunde snabbt, tack vare de spaciösa lokalerna, visa upp en vital utåtriktad verksamhet. I samlingsalen fanns förutsättningar att visa utställningar och genomföra publika arrangemang. Kansliet placerades på det övre planet och där fanns även ett ändamålsenligt mötesrum för styrelsen, cirkel och andra föreningar som ville mötas på centret.

Det har också framförts kritik mot lokalernas utformning. Den finska kalegruppen riktade tidigt missnöje eftersom deras kultur inte tillåter att kvinnorna vistas ovanför männen. Följaktligen upplever vissa kale att lokalen har en diskriminerande effekt för deras grupp, särskilt för äldre eftersom kök, kansli och möteslokal är lokaliserat på andra våningen. Frågan har väckts av två (kale) styrelserepresentanter och båda personerna har av övriga ledamöter uppmanats att själva finna alternativ, men hittills har inget konkret förslag lagts fram.

Verksamheten vid RKC

Sammanfattningsvis har RKC sedan starten haft en mycket omfattande verksamhet. I förhållande till personalresurser och med hänsyn till en del interna och externa oroligheter har föreningen lyckats leverera såväl kontinuerlig kursverksamhet för medlemmarna (språk, dans, sömnad och teater) som öppna kulturdagar, seminarier, konferenser, utställningar, kulturcaféer och konserter. I bilaga 2 redovisas de viktigaste aktiviteterna sedan RKC bildades 2001.

Samverkan med externa aktörer har utvecklats positivt. Sedan starten har RKC haft ett nära samarbete med Olof Palme Centret kring konferenser och andra mötesaktiviteter. Den internationella språkkonferensen i januari 2007 genomfördes i samarbete med Uppsala universitet. Ett samarbete har påbörjats med Stockholms Stadsbibliotek för att etablera ett bibliotek på centret som i dag har en samling på ca 400 titlar (700 volymer).

Längst har samarbetet kommit med Riksarkivet. Sedan maj 2007 arbetar en arkivarie vid centret finansierad av accessmedel och ett bidrag på 50 000 kr från Riksarkivet. Tanken är att arkivarien under ett år ska förteckna föreningsarkivet och utbilda några av föreningens medlemmar i arkivvård.

En del av arkivverksamheten består i att förvalta en mycket omfattande samling med pressklipp från svensk press som inleddes redan 1962.

Det lokala samarbetet i Gubbängen med föreningar och stadsdelsförvaltningen

RKC:s lokaler i det gamla medborgarhuset i Gubbängen var tidigare en allmän samlingslokal för det lokala föreningslivet. Lokalerna stod tomma mellan 2001 och 2003 och det fanns vid den tiden en förhoppning i området om att de återigen skulle öppnas för föreningslivet. Inom stadsdelsledningen fanns en liknande förhoppning om att RKC skulle upplåta sina lokaler till de hemlösa föreningarna. Det fanns därför orealistiska förväntningar på RKC när verksamheten inleddes 2004. Farsta stadsdelsförvaltning har dock efter hand visat stort intresse för RKC:s verksamhet och inkluderat centrets programpunkter i sitt kulturkalenderarium.

Farsta stadsdelsförvaltning inbjöd RKC att vara samarbetspartners under Farsta kulturfestival 14-20 augusti 2006 (invigning av de romsk-turkiska kulturdagarna på RKC samt konsert och filmvisning på Teater Moment i Gubbängen). Farsta stadsdelsförvaltning har också anlitat RKC:s barn-dansgrupp *Terne Cherhaja* vid flera evenemang såsom 6 juni (Farsta centrum 2006) och workshop på skolor i Farsta. Minneshögtid i samband med Förintelsens minnesdag den 27 januari har också hållits i Söderledskyrkan, Hökarängen. Engelska gymnasiet i Gubbängen besöker RKC flera gånger per termin.

Samarbetet mellan kulturförvaltningen, kansli och RKC:s styrelse

Det råder en enig uppfattning bland romer att kulturförvaltningens stöd och roll som samarbetspartner varit en förutsättning för centrets tillblivelse. Även om man insett att verksamheten en dag måste bli självständig så har frågan skapat oro när den kommit på tal. Kulturförvaltningen har betraktats som mycket mer än en bidragsgivare och arbetsgivare. Anknytningen till staden har ibland fungerat som en yttersta och officiell instans man kan vända sig till när oenigheter, konflikter eller vanliga frågor uppkommer. För somliga har samarbetet upplevts som statusgivande medan andra har upplevt det som ett sorts förmynderi och utövande av myndighetskontroll.

Kulturförvaltningen har sett sin uppgift som att erbjuda en stabil ram att växa i för föreningen. I denna process har ingått att låta föreningen gradvis överta ansvaret för organisation och verksamhet. I förvaltningens åtaganden har ingått att svara för kostnaderna för lokaler och personal. Därutöver har förvaltningens handläggare kunnat fungera som bollplank och samarbetspartner i kontakterna med andra myndigheter.

Medan en majoritet av de tillfrågade uttryckt en odelat positiv syn på kulturförvaltningens koppling till RKC är det ett faktum att konstellationen

har inneburit att ansvarsfördelningen inte varit tillräckligt tydlig. Kulturförvaltningen har haft flera roller i relation till RKC i egenskap av personalens arbetsgivare (t.o.m. 2007-06-30), hyresvärd (t.o.m. 2006-09-30) och föreningens största bidragsgivare. Konflikter mellan kansli och styrelse om ansvarsfördelningen har tagits upp på flera möten där representanter från kulturförvaltningen fungerat som medlare. Ett citat från ett styrelseprotokoll illustrerar den förväntan som somliga ledamöter hade i början på sitt styrelseengagemang: *...hade trott att engagemanget i styrelsen skulle resultera i anställning för medlemmarna eller åtminstone delar av den....*”

I samband med invigningen av centrets lokaler i Gubbängen togs det första steget mot föreningens självständighet i och med att den fick det fulla ansvaret för verksamheten. Vid den tidpunkten hade man också fått en egen ekonomi genom att Kulturrådet och sedermera Justitiedepartementet beviljade projektmedel till föreningen som därmed kunde utveckla en egen ekonomisk kompetens. Nästa steg mot autonomi togs 2005 då hyreskontraktet fördes över på föreningen. Därmed återstod av kulturförvaltningens åtaganden endast personalansvar för två medarbetare på kansliet.

Relationen mellan personal och styrelse

RKC har sedan starten haft hög personalomsättning och under perioden 2002-2007 har sex projektledare kommit och gått. Det finns säkert varierande orsaker bakom de enskilda medarbetarnas beslut att avgå men samtliga har angett samarbetssvårigheter med styrelsen och för hög arbetsbelastning som ett motiv för att sluta. Det är uppenbart att det finns strukturella problem, olika förväntningar och prioriteringar som ytterst handlar om vad ett romskt kulturcentrum egentligen skall ägna sig åt.

Från personalens sida har man ofta upplevt att man haft händerna bakbundna och att styrelsen blockerat initiativ. För att undvika anklagelser om att gå bakom ryggen på styrelsen har man successivt tröttnat på att ta egna initiativ eftersom allt först måste behandlas och förhandlas (och ifrågasätts) på styrelsemötena. Detta har ibland inneburit att man missat möjligheter till samarbetsprojekt.

Styrelseledamöter å sin sida har ibland upplevt det som om enskilda anställda undanhåller viktig information och utnyttjar RKC som en plattform för att främja sin egen karriär. Vissa anställda har funnit det frustrerande att ledningen inte verkar ha förståelse för vad arbetet kräver tidsmässigt och att nya uppdrag lagts på dem med jämna mellanrum. Samtliga anställda har samlat på sig mycket övertid. Eftersom ledamöterna själva arbetar ideellt har det från styrelsens sida inte funnits någon förståelse för personalens övertid. En av RKC:s (fd) ledamöter ansåg att man borde kunna kräva av personalen att de också arbetar ideellt.

Ekonomi

I kulturförvaltningens uppdrag att aktivt stödja tillkomsten av ett romskt kulturcentrum ingick också att utveckla ett bidragssamarbete med andra offentliga finansiärer. De två första åren som huvudsakligen ägnades åt att bygga organisationen och att planera för egna lokaler stod staden som ensam finansiär. I och med lokaletableringen i Gubbängen tillkom andra bidragsgivare och föreningen fick en bredare ekonomisk bas. Fortfarande var kulturförvaltningens stöd riktad till personal- och lokalkostnader medan övriga intäkter gick direkt till föreningens verksamhet.

I nedanstående tabell redovisas de större offentliga bidragen till föreningen. Till dessa tillkommer mindre projektstöd och sponsringsmedel i samband med arrangemang. På den statliga sidan har Kulturrådet bidragit med 500 tkr om året sedan 2004. Därutöver bidrog Justitiedepartementet 2005 med 500 tkr för att finansiera en nationellt inriktad informationsverksamhet om och till romer. För närvarande finansieras en arkivtjänst på centret med accessmedel i samarbete med Riksarkivet, ett projekt som syftar till att utveckla arkivrutiner för framtiden.

Landstingets medverkan har pågått sedan 2005 men på en blygsam nivå, 50 tkr. Med tanke på verksamhetens både nationella och regionala karaktär borde detta stöd kunna ökas under de närmaste åren. Stadens bidragsandel är fortfarande helt avgörande för det romska kulturcentret och uppgår 2008 till 1 450 tkr.

Tabell: Offentligt stöd till Romskt Kulturcentrum 2002 – 2007 (tkr)

	Sthm stad	Landst.	KUR	Justitiedep.	Övriga int.	S:a bidrag	Sthm stad %
2002	500					500	100%
2003	590					590	100%
2004	1 410		600			2 010	70%
2005	1 298	50	589	500	28	2 465	53%
2006	1 317	50	500		30	1 867	71%
2007	1 350	50	500		164	2 064	65%

Slutsatser

Staden hade flera motiv för att etablera och stödja ett romskt kulturcentrum. Ett var att tillmötesgå de romska gruppernas önskemål om en egen lokal och en plattform för att exponera och utveckla den romska kulturen. Ett annat mål var mer processinriktat; att under etableringsfasen bygga en organisation och utbilda en kader av funktionärer och medlemmar som så småningom kunde driva centret i egen regi. Kulturförvaltningen anser att båda målen nu har uppfyllts.

Föreningen har, trots interna konflikter bland de romska grupperna, klarat av att bygga organisationen och en demokratisk kultur. Medlemsantalet har vuxit under de senaste åren och uppgår till ca 100 medlemmar. Vid det senaste årsmötet den 24 februari var ca 80 av dessa närvarande vilket tyder på ett starkt engagemang för föreningen. Genom de publika arrangemangen når verksamheten betydligt större publikgrupper.

Romskt Kulturcentrum har haft större betydelse för romerna än vad många inser. Organisationen har av många uppfattats som ett slags "romsk ambassad". Även om den av olika skäl inte riktigt levt upp till detta, så är det ett faktum att den nått ut till och även attraherat beslutsfattare, politiker, utländska och svenska akademiker, författare, journalister, romska aktivister, lärare, elever, studenter och konstutövare. Några av de konferenser som RKC arrangerat har väckt internationell uppmärksamhet och placerat centret på den akademiska kartan.

Samtidigt har den lokala kulturverksamheten i form av cirklar, utställningar och kulturprogram gjort centret till en mötesplats som det i ett framtidsperspektiv inte går att tänka bort. Föreningen arrangerade till exempel våren 2007 kurser i sju olika ämnen relaterade till den romska kulturen. Jämfört med situationen vid starten så har andelen kvinnor i styrelsen och arbetsgrupper ökat markant. RKC har alltså lyckats med sitt uppdrag att sprida kunskap om romsk kultur och därmed medverkat till att bryta fördomar.

Men verksamheten har också haft problem. Vid flera tillfällen har grupper inom och utanför föreningen försökt avsätta den legitimt valda styrelsen med hänvisning till formaliafel och bristande demokrati i ledningen. Viss kritik har varit rimlig medan annan har handlat om personangrepp mot enskilda i styrelsen. Dessa konflikter har skapat stress inom både styrelse och kansli och periodvis paralyserat verksamheten. Man kan konstatera att kulturförvaltningens roll som samarbetspartner och ekonomisk garant inte har kunnat förhindra den interna osämjan.

Styrelsen har också fått utstå kritik för det sätt med vilket man hanterat föreningens budget. Styrelsens kostnader har beskrivits som höga och detta har vid ett flertal gånger påpekats av såväl RKC:s egen ekonomiansvarige och revisor som av kulturförvaltningens granskare. Det kan i detta sammanhang tilläggas att stadens insatser inte berörs av denna diskussion eftersom stödet sedan flera år varit kopplat till löne- och hyreskostnaderna.

Styrelsen har också anklagats för att vara jävig då cirkelledare som mottar ekonomisk ersättning även suttit som ledamöter i styrelsen. Kritik har också riktats kring formaliafrågor som bristande rutiner kring årsmöten och val av valberedning.

Förändring av stadens stöd till romsk kultur

I och med att kulturförvaltningens roll som arbetsgivare för personalen vid RKC upphör den 30/6 2007 blir föreningen en reguljär bidragsmottagare inom kulturförvaltningens kultur- och integrationsstöd. Det innebär att föreningen årligen behöver söka verksamhetsstöd i konkurrens med andra organisationer.

Samtidigt står det klart att kulturförvaltningen även i fortsättningen, framför allt den närmaste tiden efter separationen, kommer att ha ett särskilt ansvar för att skapa en god jordmån för den fortsatta verksamheten. I detta ligger att delta som samarbetspartner i projekt och utåtriktad verksamhet genom förvaltningens egna institutioner men också att stödja föreningen i arbetet med att förbättra den interna administrationen och kostnadskontrollen. I det sammanhanget redovisar kulturförvaltningen nedan några synpunkter inför framtiden.

I jämförelse med andra etniska och konstnärligt verksamma organisationer får RKC ett högt stöd från offentliga finansiärer. Detta förklaras delvis av verksamhetens karaktär och svårigheten att avgiftsbelägga aktiviteter. För att minska kostnaderna behöver föreningen samarbeta med andra organisationer som till exempel studieförbund kring studiecirklar och kulturprogram. Enligt förvaltningens bedömning behöver också kostnaderna för styrelsearbetet reduceras. Det har under åren funnits en tendens till alltför höga kostnader för representation och resor. Även om dessa har minskat under det senaste året behöver styrelsen ha en dialog med bidragsgivarna om vilken policy som ska gälla i dessa avseenden. Förvaltningen ifrågasätter också vissa utgiftsändamål som ligger utanför RKC:s huvuduppgifter.

En annan viktig framtidsfråga är rollfördelningen mellan styrelse och anställda. Den höga personalomsättningen är ett tecken på att det behövs en tydligare befattnings- och ansvarsdefinition inom organisationen och att styrelsen behöver ge personalen ett utökat mandat att fatta de operativa besluten inom ramen för verksamhetsplan och befattningsbeskrivningar. Det är i det sammanhanget nödvändigt att ge personalen rimliga tidsmarginaler för att utföra sitt arbete. En väl avvägd och realistisk verksamhetsplan skulle ge höjd kvalitet i verksamheten och motverka stress och stora övertidsuttag.

Situationen för Romskt kulturcentrum i december 2007

Ett halvt år efter att RKC uppnått sin fulla självständighet tycks verksamheten ha stabiliserats jämfört med våren 2007. En ny föreståndare har anställts och på kansliet arbetar också flera nya medarbetare med bland annat arkiv- och ekonomiansvar. Ett samtal med kanslipersonalen visar att samarbetet mellan kansli och styrelse nu fungerar väl, att ekonomin är stabil

och att de tidigare konflikterna mellan nuvarande styrelsen och dess tidigare medlemmar upphört. Verksamheten har under hösten inriktats på att konsolidera organisationen, att prioritera interna aktiviteter som kurser i romska kulturformer, samt att bygga upp arkiv- och biblioteksfunktionerna. För 2008 planeras en mer utåtriktad programverksamhet i samarbete med studieförbund och andra organisationer.

SLUT

Bilagor:

1. Källförteckning
2. Sammanfattning av verksamheten 2001 – 2007
3. Styrelsemedlemmar och projektledare 2001 - 2007

Bilaga 1

Källor

Stadgar för föreningen Romskt Kulturcentrum i Stockholm (RKC)

Styrelseprotokoll 2002-2007

Minnesanteckningar 2002-2007

Samtal med Hardy Hedman

Samtal med f.d. och nuvarande styrelseledamöter och projektledare

Samtal med handläggare vid Kulturförvaltningen

Minnesanteckningar från seminarium inför RKC:s avknoppning, Fält-
översten 2007-06-13

Bilaga 2

Axplock från verksamheten i RKC 2001 – 2007

2001

- Möte 22 maj i stadshuset om planerna på ett romskt kulturcentrum. Beslut om att tillsätta en arbetsgrupp för de fem romska grupperna i Sverige.
- En interimsstyrelse bildas i juni
- Baki Hasan, RKC:s förste projektledare anställs 1 december

2002

- Informationsbroschyr om RKC ges ut
- Föreningen Romskt Kulturcentrum bildas den 27 mars
- Studieresa till Wien i mars
- Romska kulturdagar i november

2003

- Manifestation den 27 januari för förintelsens offer (årligen återkommande arrangemang)
- Internationella romerdagen den 8 april offer (årligen återkommande arrangemang)
- Studieresa till Budapest 4-7 maj
- Hans Caldaras anställs som projektledare
- En internationell romsk kulturkonferens genomförs på Musikmuseet varvid ett internationellt romskt kulturnätverk bildas

2004

- RKC flyttar in i egna lokaler i Gubbängen med invigning i februari
- Hans Kollberg (80 %) och Domino Kai (heltid) anställs som projektledare

2005

- Hans Caldaras slutar som projektledare och Adam Szoppe anställs
- Planeringsresa till Istanbul 3-7 april
- Samarbete med "Teater i Haga" kring uppsättningen Singoalla
- Verksamhet med kulturkaféer inleds 25 maj
- Kulturdagar på Åsö gymnasium genomförs 25-26 november
- Studiecirkelverksamheten utökas och omfattar sömnad, språkcirklar, barndans och fotokurs
- Deltagande i fyra internationella konferenser och festivaler i Istanbul, Oslo, Vilnius och Warszawa
- Fem konstutställningar med bland annat rumänska och slovakiska konstnärer
- Antalet medlemmar uppgick vid årets slut till 102
- Adam Szoppe och Domino Kai slutar som projektledare

2006

- Elin Strand anställs som verksamhetsledare i februari
- Musikstudio invigs den 8 april
- Fyra utställningar visas under året i de egna lokalerna
- Sex kulturcaféer genomförs under året
- "Romer i centrum", program i Kungsträdgården den 8 augusti
- Romsk-turkiska kulturdagar 17/8 – 3/9
- Medverkan med berättartält i Stockholms kulturfestival
- Öppet hus på Internationella kvinnodagen
- ERTF – medverkan av Lars Demetri i möte i Strasbourg
- Sex seminarier på RKC om bland annat minoritetsskyddet i Ungern, spelmissbruk, romer i Turkiet
- Grundkurs för två medarbetare i arkivvård

2007

- Språkkonferens på RKC / Uppsala Universitet / Södertörns Högskola (7-9/1)
- Minneshögtid av förintelsen i Trollbäckens kyrka (27/1)
- "Snarsmon", utställning med foton från utgrävningarna av resandebyn Bullaren i Bohuslän (14/4 – 14/6)
- Romer i Centrum / Kungsträdgården. Seminarium och konserter (21 augusti)
- Utställning med slovakiska romska barns teckningar (oktober-december)
- Seminarium om den romska kulturens överlevnad (24/11)
- Balkan kvällar med Romsk-Balkansk sång och musik
- CD-produktion med romsk musik under ledning av Weszo Kwiek
- Omfattande studiebesöksverksamhet

Kurser 2007

- Romsk dans för barn och ungdom under ledning av Z. Bilicki.
- Musikstudioteknik
- Sömnad
- Språk (Romani chib)
- Teater/drama
- Bibelstudier med Lars Demetri.
- Datateknik
- Matlagning
- Musik
- Språkkurs i Kale-dialekten

Bilaga 3**Ordförande för föreningen Romskt Kulturcentrum och av Stockholms stad anställda medarbetare 2001 – 2007****Ordförande för föreningen RKC**

Fred Taikon	2001 – 2005
Jan Ottosson	2005 -

Medarbetare anställda av Stockholms stad:

Baki Hasan (projektledare)	2001 – 2003
Hans Caldaras (projektledare)	2003 – 2004,
Jan Ottosson (projektledare)	2003 - 2004
Lars Kollberg (projektledare)	2004 - 2007
Domino Kai Långström (projektledare)	2004 – 2005
Adam Szoppe (projektledare)	2005 - 2005
Elin Strand (verksamhetsledare)	2006 – 2007
Hans Caldaras (verksamhetsledare)	2007 -

Styrelse vald vid årsmötet 2007

Jan Ottosson	Vald till 2007	Ordförande	
Zdzilaw Bilicki	Vald till 2008	V. Ordförande	
Gregor Dufunia Kwiek	Vald till 2007	Ledamot	
Angelina Dimiter-Taikon	Vald till 2007	Ledamot	
Arvid Bergman	Vald till 2008	Ledamot	
Ossi Borg	Vald till 2007	Ledamot	
Dimitri Florin	Vald till 2008	Ledamot	(t.o.m. nov 2006)
Lars Demetri	Vald till 2008	Ledamot	
Milos Mitrovic	Vald till 2008	Ledamot	
Zvonko Mitrovic	Vald till 2008	Ledamot	
Hilda Svarts	Vald till 2007	Suppleant	(ledamot fr.om nov 2006)
Ewa Rosengren	Vald till 2007	Suppleant	(t.o.m. nov 2006)
Lasse Columbus	Vald till 2007	Suppleant	(t.o.m. nov 2006)
Silvia Dabrowska	Vald till 2007	Suppleant	